

Uvodni deo

Sociologija je opšta i osnovna nauka o društvu (shvaćeno kao sistem, kao konkretno-istorijsku celinu ili neki njegov deo kao celinu). Ona proučava sisteme odnosa koji se u društvu uspostavljaju između pojedinaca i društvenih grupa, društvenu strukturu, te odnose društva prema prirodi. Sociologija je društvena nauka teorijskog karaktera koja teži otkrivanju opšteg i sistematskog saznanja.

Iako je sociologija kao nauka nastala u devetnaestom veku, filozofska i sociološka misao o odnosu društva i obrazovanja se može pratiti još od antičkih grčkih mislilaca.

Razmišljanja o obrazovanju su bila vezana uz razmišljanje o državi, vladavini i najboljem državnom uređenju. U srednjem veku razlikujemo dvije koncepcije o društvu:

hrišćansku i

prirodno-istorijsku.

U obe dominira teološko viđenje društva i obrazovanja.

obrazovanja na društveni progres kao i društva na obrazovanje.

Sociologija obrazovanja se pojavila zajedno sa sociologijom kao naukom. Prvi udšbenici sociologije obrazovanja su nastali nešto kasnije, početkom XX veka.

2. Antička misao o obrazovanju i vaspitanju

Prva razmišljanja o odnosu obrazovanja i društva nalazimo kod antičkih grčkih mislilaca, od sofista zatim Platona i Aristotela, do postaristotelovskih škola – stoika i epikurejaca. Raspravljajući o najboljem uređenju države, Platon i Aristotel smatraju da državom treba da vladaju filozofi, ljudi koji su veliki deo života posvetili obrazovanju i vlastitom usavršavanju. Pri tome, Aristotel posebnu pažnju posvećuje moralu vladara. "Isto tako se drugde događa da je država po zakonima demokratska, a da je uprava oligarhijska zbog vaspitanja i morala"

Ne treba zapostaviti činjenicu da su Platon i Aristotel, kao i drugi grčki mislioci tog doba, smatrali da obrazovanje nije za robove.

Kako vidimo, odnos društva i obrazovanja je star koliko i

misao o društvu, o njegovom uređenju. Razmišljanja i različita

viđenja obrazovanja u društvu u staroj Grčkoj filozofiji su iznošena fragmentarno, nesistematično i kontekstualno. To je

rezultat prakse u kojoj obrazovanje nije bilo posredovano sistemom.

Za razliku od Platona i Aristotela, Alkidamant smatra da nejednakost nije urođena, da priroda nikoga nije stvorila robom već je zakon tiranin nad ljudima, a zakon su stvorili ljudi. Sofistička učenja nas uvode u sagledavanja društvenih odnosa po kojima ih čovek kreira kao vlastitu neslobodu.

Kod Platona već nalazimo misao o strukturi društva, o podeli rada u kojoj obrazovanje i vaspitanje zauzimaju značajno mesto. On uočava sukobe među društvenim slojevima i pokušava da pruži rešenje za te sukobe. Osim toga, u njegovim radovima nalazimo isticanje važnosti demografskog i geografskog činioca u društvu te religije i obrazovanja.

A r i s t o t e l (384-322) je kao Platonov učenik preuzeo neke ideje od svoga učitelja. Kao i Platon, vidi da se preko usaglašenosti interesa pojedinaca u državi ostvaruje sreća, moralno savršenstvo i pravednost.

Da bi to ostvarila, država mora biti idealna a idealne oblike vladavine nudi Aristotel u

knjizi "Politika". Za sociologiju obrazovanja je zanimljivo kako je Aristotel istraživao idealne oblike vlasti.

Grad-polis je u to vreme imao sva obilježja države. Proučavao je ustave tih državica kako bi otkrio idealni vid vlasti. "U tu svrhu Aristotel je organizovao grupu učenika, vršeći među njima odgovarajuću podelu rada. To bi bio, verovatno, jedan od najranijih vidova kolektivnog rada na prikupljanju činjeničnog

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com